

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.332/2018/7.

A tanács tagjai: . Zanathy János
a tanács elnöke
. Farkas Katalin
előadó bíró
. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet

Az alperes: Békés Megyei Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: munkabér és egyéb anyagi juttatás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Gyulai Törvényszék
9.Mf.25.960/2017/6.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Gyulai Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság

3.M.227/2017/5.

Rendelkező rész

A Kúria a Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.960/2017/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes a alperes nevenál középfokú besorolású munkakörben állt közalkalmazotti jogviszonyban. A 2014. évben és 2015. év első félévében az alperes a felperes javára 130.535 forint illetményt állapított meg, mely összeg 2015. második félévétől a rendvédelmi ágazati pótlékkal együtt 137.062 forintra emelkedett, majd 2016. évben 147.400 forintban került megállapításra. 2014. évben az alperes 93.210 forint garantált illetményt, 2.790 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt, 5.000 forint

munkatársi címpótlékot állapított meg a felperes részére. 2015. első félévében a garantált illetmény havi 93.210 forintos összege mellett a garantált bérminimumra történő kiegészítés címén 28.790 forint, munkáltatói döntésen alapuló illetményrész címén 3.535 forint, munkatársi címpótlék címén havi 5.000 forint került a felperes részére megállapításra. 2015. második felében a felperes garantált illetménye havi 93.210 forint, a garantált bérminimumra kiegészítése 28.790 forint, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 3.535 forint, munkatársi címpótléka havi 5.000 forint, rendvédelmi ágazati pótléka 6.527 forint volt. 2016-ban a bértábla szerinti felperesi illetmény havi 93.210 forint, a garantált bérminimumra történő kiegészítés 35.790 forint, a munkatársi címpótlék továbbra is 5.000 forint, míg a rendvédelmi ágazati pótlék 13.400 forint volt, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész megszüntetésre került.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes kereseti kérelmében a 2014. július 1. és 2016. december 31. közötti időszakra 378.935 forint illetmény-különbözet és kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentéséről az alperes 2015. január 1. előtt határozatot nem hozott, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdése szerinti garantált illetményen felül kellett volna biztosítani a garantált és a munkáltatói döntésen alapuló „jogszerű” illetmény csak közös megegyezéssel lett volna módosítható. A felperes álláspontja alátámasztásaként hivatkozott a Kúria Mfv.II.10.043/2016/7., Mfv.II.10.098/2016/5., Mfv.II.10.442/2016/5. számú határozataira is.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte a Kjt. 66. § (7)-(8) bekezdéseire hivatkozással. Álláspontja szerint a Kjt. rendelkezéseiből nem következik, hogy az illetményt tételezve kellene megállapítani és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt ne lehetne csökkenteni. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkenthető, mert a felperes az illetményrészekből álló összilletménye a teljes perbeli időszakban nem csökkent, sőt korábbi években még nőtt is. Hivatkozott a Szombathelyi Törvényszék 7.Mf.20.056/2016/4-I., 7.Mf.20.057/2016/4-I., 7.Mf.20.058/2016/5-I., 7.Mf.20.078/2016/4-I. határozataira, továbbá a Kúria Mfv.II.10.391/2014/4. számú határozatára.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A munkaügyi bíróság a felperes keresetének részben helyt adott és az alperest 304.595 forint illetmény-különbözet megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A munkaügyi bíróság a Kjt. 66. § (9) bekezdése, a munka

törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 46. § (1) bekezdés d) pontja és (4) bekezdése, valamint 6. § (2) bekezdése rendelkezéseiből, valamint utalva a Kúria Mfv.II.10.080/2016/4. számú ítéletére állapította meg, hogy ha az illetmény helyes összege utóbb a perben kerül megállapításra, felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2014. évi illetményét helyesen állapította volna meg. A garantált bérminimum 2015-re történt helyes megállapítását követően 2014-et követő két évben az összilletmény nem csökkenhet (EBH 2006.1544.). A Kjt. 85/A. § 1) és m) pontjai értelmezésével a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az illetménypótlék (munkatársi címpótlék, rendvédelmi ágazati pótlék) illetményelemként, illetményrészként az összilletmény részeként kerül elszámolásra. A felperes esetében csak 2014. utáni időszakra történt meg a garantált illetmény helyes megállapítása a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész módosításával az erről szóló értesítéssel. Ezt megelőzően a felperes jogot szerzett az adott naptári évben a garantált illetményrész garantált bérminimumnak megfelelő összegére. A bíróság álláspontja szerint a felperes nem a mindenkori összilletménytől, így a később illetményelemként megjelenő rendvédelmi ágazati pótléktól független különbözeti összegre tarthat igényt, csupán a 2014. év vonatkozásában nem változhat összilletményének összege. Az ítélet indokolása szerint a közalkalmazott garantált illetménye és illetménypótlékai az egységesen követett joggyakorlatnak megfelelően olyan szabályokon alapuló kötelező mértékű juttatások, amelyek a jogszabály változásakor akkor is változnak, ha arról a munkáltató nem hoz írásbeli intézkedést, illetve a változásról nem tájékoztatja a közalkalmazottat. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész ezzel szemben más jogi természetű, nem alanyi jogon járó juttatás, másrészt a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelések sem veszítheti el a munkáltató kifejezett döntése írásbeli intézkedése hiányában annak összege a legutolsó munkáltatói intézkedésben közölt mértékű marad az újabb intézkedésig. Amennyiben az illetmény helyes összege utóbb perben kerül megállapításra, a közalkalmazottat olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes az illetményt már korábban is helyesen állapította meg.

- [5] A másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes által fizetendő marasztalás összegét 378.935 forintra, a perköltség összegét 18.950 forintra felemelte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg a 2014. évi illetmény-különbözet iránti igényre vonatkozó a Kjt. 66. § (9) bekezdése alkalmazásával levont következtetések is helyesek. A másodfokú bíróság - a Kjt. 85/A. § 1), m) és n) pontjai alapján - nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a garantált illetménynek az illetménypótlékok is részét képezik, ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes - a jogerős ítéletben levezetett

számítások alapján - további a keresetnek megfelelő összegű illetmény-különbözetre jogosult.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte a Kjt. 66. § (7)-(9) bekezdései, 21. § (3) bekezdése és 25. § (2) bekezdés b) pontja megsértésére hivatkozva. Álláspontja szerint a Kjt. 66. § (7) és (8) bekezdéseiből nem következik, hogy az illetményt illetményrészekre bontva tételezve kellene megállapítani, garantált illetményt, illetve munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt kellene megkülönböztetni. A Kjt. 66.§ (9) bekezdésének rendelkezéseiből sem következik, hogy a garantált illetményt a kinevezésben vagy a kinevezés módosításban szükséges lenne az illetmény keretei között elkülöníteni. A felperesnek az összilletményre, nem pedig a jogcímenként meghatározott illetményelemekre van alanyi jogosultságaik. Nincs akadálya annak, hogy a munkáltató az összilletmény csökkentése nélkül, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki a besorolás szerinti illetményt a garantált bérminimumra. Az alperes álláspontja alátámasztására hivatkozott az EBH2006.1544. számú eseti döntésben és a Kúria Mfv.II.10.391/2014/4. számú határozatában kifejtettekre, valamint arra, hogy a Kjt. 21.§ (3) bekezdéséből sem fakad kötelezettség arra, hogy a határozatokban az illetményt elemeire bontva jelölje meg.
- [7] Az alperes kiemelte, hogy a felperes illetménye mindig meghaladta a középfokú garantált bérminimum összegét is, ezért az Mt. 7.§ szerinti rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye mellett nem sérült a felperes garantált bérminimumhoz való joga. Az elsőfokú bíróság a tényállásból a fenti jogszabályok téves értelmezése miatt helytelen következtetésekre jutott, tévedett a másodfokú bíróság is, amikor az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [8] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és az alperes költségekben való marasztalását kérték. Álláspontja szerint helytelen az az érvelés, amely szerint elégséges, ha a közalkalmazott teljes illetménye éri el a Korm. rendeletek szerinti garantált bérminimum összegét, a Kjt. 66. § (9) bekezdése ugyanis egyértelműen a garantált illetményre írja elő, hogy nem lehet kevesebb, mint a minimálbér, illetve a garantált (szakmai) bérminimum. A Kjt. a jogforrási hierarchiában a Korm. rendelethez képest magasabb szinten áll, másrészt speciális szabály, így a jogszabályon alapuló illetménynek kell elérnie a minimálbért, illetve a garantált bérminimumot. Az alperes értelmezése ellentétes a Kjt. 66.§ (9) bekezdésének Kúria általi értelmezésével (Mfv.II.10.460/2015.), amelynek értelmében a garantált illetmény és megállapított illetmény nem azonos fogalmak,

és az illetmény megállapításáról szóló határozat hiányában nem fogadható el az a munkáltatói hivatkozás, hogy 2013. augusztus 1-től a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált illetményre átcsoportosította. Ha a korábbi illetmény helyes összege utóbb a perben kerül megállapításra, akkor a közalkalmazottat olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes azt helyes összegben állapította volna meg.

- [9] A felperes utalt a Kúria Mfv.II.10.460/2015., Mfv.II.10.043/2016. és Mfv.II.10.080/2016. számú eseti döntéseiben foglalt, a Kjt. 66.§ (9) bekezdésén alapuló garantált illetmény és az Mt. 58.§-án alapuló összilletmény közös megegyezéssel való csökkentésének értelmezésére is. Álláspontja szerint a Kjt. 21. § (3) bekezdése és az Mt. 155. §-a alapján megalapozatlan az a felülvizsgálati érvelés, hogy a munkáltatónak a 2013. augusztus 1-jei módosításokra tekintettel nem kellett új okmányt kiállítani; ez ellentétes az alperes azon gyakorlatával is hogy a kinevezési okmányokban és az illetménymódosításokról szóló értesítésekben következetesen elhatárolták és külön számszerűsítették a jogszabályon és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészeket.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [11] A Kúria középfokú besorolású közalkalmazottak garantált illetménye tárgyában hozott határozataiban (Mfv.10.460/2015/10.; Mfv.II.10.080/2016/4.; Mfv.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6., Mfv.II.10.249/2017/4., Mfv.II.10.427/2017., Mfv.II.10.515/2017/3., Mfv. III.10060/2018/6., Mfv.IIIII.10.233/2018/7. stb.) rámutatott: „ A közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak, a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdése, 79/E. §-a, 85/A. § 1) pontja alapján figyelemmel kell lenni a garantált bérminimumot évenként meghatározó kormányrendeletekre is. A Kúria számos határozatában (pl. Mfv.II.10.682/2017/4., Mfv.II.10.594/2017/5.) kimondta azt is, hogy a közalkalmazottak garantált illetményének - a fentiekből következően, a Kjt. 66. § (9) bekezdésében előírtaknak megfelelően - 2013. augusztus 1-től el kellett érnie a garantált bérminimumnak megfelelő, a Korm. rendeletek által meghatározott összeget.
- [12] A Kúria fenti határozatokban elvi érveléssel mutatott rá arra, hogy a közalkalmazott garantált illetménye és illetménypótlékai jogszabályon alapuló, kötelező mértékű juttatások, amelyek a jogszabály változásakor, annak megfelelően, akkor is változnak (összegük növekedik), ha arról a munkáltató nem hoz semmilyen írásbeli intézkedést, illetve a változásról nem tájékoztatja a közalkalmazottat. Ezzel szemben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész más jogi természetű, mivel egyrészt nem jár alanyi jogon a közalkalmazottnak - mert ez a juttatás munkáltatói döntésen, mérlegelésen alapul -, másrészt ezen juttatás jellegét a

garantált illetmény jogszabályon alapuló emelkedésekor nem veszíti el, ezért munkáltatói kifejezett döntés, írásbeli intézkedés hiányában annak összege a legutolsó munkáltatói intézkedésben közölt mértékű marad az újabb intézkedésig.

- [13] A kifejtettekből a Kúria azt a következtetést vonta le, hogy amennyiben a garantált illetmény mértéke jogszabályon alapulóan emelkedik és a felek között nem jött létre újabb megállapodás a kinevezés módosításával az illetmény emeléséről, és a munkáltató sem hoz döntést - írásban nem intézkedik - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről, azaz annak összegét változatlanul tartja, a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelése fedezetét a változatlan összegű illetmény nem biztosítja. Ez azt jelenti, hogy ilyen tényállás mellett nem hivatkozhat a munkáltató arra, hogy a garantált illetmény emelését biztosította, illetve megfizette a közalkalmazott részére.
- [14] A Kúria a fenti határozatokban rámutatott arra is, hogy a kinevezés szerinti illetményben a feleknek meg kell állapodniuk. A jogszabály kötelező rendelkezésén alapuló rész a garantált illetmény és a pótlékok, míg a garantált illetményt növelő részre, azaz a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve és annak módosítását illetően a munkáltatót írásbeli intézkedési kötelezettség terheli, intézkedését a közalkalmazottal jogszerűen, az Mt. 46. § (1) és (4) bekezdésében foglaltak szerint közölnie kell. A munkáltató e kötelezettségét elmulasztja, amennyiben úgy tekinti, hogy az illetményen belül a munkáltatói többletilletmény a garantált illetmény növekedését automatikusan fedezi. A Kúria kimondta azt is, hogy ha a közalkalmazotti illetmény helyes összege munkaügyi perben került megállapításra, a közalkalmazott felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a perben vizsgált időszakban az illetményt megfelelően állapította volna meg. Ha az alperes az ezt követő időszakra (évre) az irányadó illetményhez képest alacsonyabb összegű összilletményt állapít meg, a felperes igénye a különbözetre megalapozott.
- [15] A Kúria - az irányadó bírói gyakorlat (EBH2006.1544., EBH2016.M.25., Mfv.II.10.098/2016/5.) alapján - rögzítette azt is, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a garanciális feltételek mellett „csökkenthető” vagy „átcsoportosítható”, azaz a munkáltató dönthet úgy is, hogy a garantált illetmény kötelező növelése mellett a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt változatlan összegben biztosítja, de dönthet úgy is, hogy ebből biztosítja a garantált illetmény növelését, azaz csökkenti a munkáltatói többletrészt. Az előbbi esetben értelemszerűen növelni kell az illetményt (közös megegyezéssel), az utóbbi esetben az illetmény nem változik. Amennyiben a munkáltatói döntésen alapuló többletilletmény csökkentéséről a munkáltató a peridőszakban nem közöl intézkedést, úgy nem tudja bizonyítani, hogy ezen illetményrészre döntést hozott, amely bizonyítás sikertelensége a terhére esik.”
- [16] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet - a Pp. 275. § (3)

bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [17] A felperes felülvizsgálati eljárási költségét az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni.
- [18] A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket - az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel - az illetékekről szóló 1993. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján az állam visel.
- [19] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés 1) pontja zárja ki.

- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

Budapest, 2018. december 10.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő